

sætte Krigen længere, naar der ikke var Ud-
 sigt til, at Udfaldet kunde blive bedre. Men
 jeg tror at turde antage, at, hvis Kjøben-
 havn i 1864 havde været saaledes beskyttet, at
 man med nogenlunde Tryghed kunde møde
 et Angreb af den truende østerrigiske Flaade,
 vilde Slesvig ikke dengang være bleven af-
 staaet. Hvad saa Fortsættelsen af Krigen
 kunde have ført med, er der naturligvis In-
 gen der veed; men trods den forsvarsløse
 Tilstand, hvori vi, og navnlig Hovedstaden,
 dengang laa, manglede det dog ikke paa, at
 der under Forhandlingerne om Fredsslut-
 ningen i Rigssaadet hævdede sig vægtige
 Stemmer for at fortsætte Krigen, og ikke
 mindst lagde det ærede Medlem fra Middeld-
 elfart, der dengang nylig var fratraadt
 Regjeringen, hele sin Energi i Bægtstaalen
 til Fordel for en Fortsættelse af Krigen.
 Andre Mænd som Præsterne Birkebal og
 Viborg, talte i samme Tone. Havde der
 været nogen Udsigt til, at vi kunde have
 fortsat Krigen, uden at Tjenden kunde have
 bemægtiget sig Kjøbenhavn, tror jeg, at den
 var bleven fortsat, og Ingen kan vide, hvil-
 ken Betydning det kunde have faaet. Jeg
 tror derfor, at man, naar man stiller sig det
 Spørgsmaal: hvad har det nyttet, naar
 Kjøbenhavn har været i Forsvarsstand, og
 hvad har Virkningen været, naar den ikke har
 været det? da kommer til det Resultat, at det
 har været afgjørende for Krigens Udgang,
 om Kjøbenhavn har været i Forsvarsstand.
 Man kan da atter heraf drage den Slut-
 ning, at det kan gaa ligedan i Fremtiden.
 Hvad tro De nu, mine Herrer af Flertallet,
 at den sandsynlige Følge vil være af Deres
 fortsatte Modstand mod, at der gjøres Noget
 for Landets Forsvar? Ogsaa i saa Hæn-
 seende kunne vi tage Historien til Lære.
 Dengang Landets gamle Aristokrati i Peri-
 den før 1660 havde ladet Landets Forsvar
 forfalde, og Ulykke kom over os, blev Føl-
 gen den, at den Magt, som Aristokratiet
 havde haft i Landet, gled det ud af Hæn-
 derne, og det har ikke siden haft den Betyd-
 ning, som det dengang havde. Da Bureau-
 kratiet før 1864 havde spillet en noget lignende
 Rolle som tidligere Aristokratiet og ikke heller
 havde gjort for Landets Forsvar, hvad det
 burde have gjort, naar det havde Sandsyn-
 ligheden af en Krig for Die, gif det med det
 ligesom med Aristokratiet i 1660. Ogsaa
 Bureaumatiet maatte lade Magten glide fra
 sig, og det blev erkjendt af en af Partiets
 mest fremragende Mænd i sin Tid, Wille, at
 det var gaaet saaledes til, og at det havde
 viist sig, at Bureaumatiet, om han end
 ganske viist ikke nævnede Partiet med dette
 Ord, hvad vel ogsaa havde været for meget

forlangt af ham, havde mistet sin
 Indflydelse, fordi der var overgaaet
 Landet under dets Ledelse en Ulykke, som
 gjorde, at det nu var Bureaumatiets Tur
 at træde fra og overlade Styrelsen til An-
 dre. Nu ere vi komne dertil, at det er De-
 mokratiet, der har det i sin Magt at for-
 hindre, at der gjøres Noget til Landets For-
 svar. Men tro De nu ikke at kunne uddrage
 den Lære af, hvad der er gaaet iforveien, at
 dersom De vedblive at bruge denne Magt paa
 den Maade, De hidtil have gjort, kun til at
 forhindre, at der bliver gjort Noget, da vil
 det gaa Dem, ligesom det er gaaet de andre
 Partier iforveien, nemlig, at Magten saa
 paa en eller anden Maade vil glide
 dem ud af Hænderne. (Udbrydelse.) Ja,
 et æret Medlem her bag ved siger
 Haa, haa; han er altsaa meget ro-
 lig i saa Henseende! Jeg for min Del
 betragter det som en Livsbetingelse for vort
 Forsvarsvæsen og for vort Lands Bestaaen
 i det Hele taget, at Hovedstaden bliver be-
 fæstet. Hvad der kan gjøres paa anden
 Maade, kan vel være nyttigt, men jeg er-
 kjender det ikke for at være af den Betyd-
 ning, at jeg har nogen Betænkelighed ved at
 se det blive udsat, indtil vi kunne opnaa at
 faae Hovedstaden befæstet. Kan dette Mini-
 sterium gennemføre denne Sag med de be-
 staaende Skattelove, vil jeg støtte det, og
 kan det gennemføre Sagen med andre Skatte-
 love, vil jeg hjælpe med til at faae saadanne
 vedtagne. Kan et andet Ministerium bedre
 faae den gennemført end dette, vil jeg støtte
 et andet Ministerium, som kan faae denne
 Sag gennemført. Hovedsagen for mig er,
 at det bliver gjort; det er mig mindre om
 at gøre, om det er denne Regjering eller
 en anden, og om Sagen gennemføres med
 de bestaaende Skattelove eller med andre.
 Jeg er villig til at række Haanden til et-
 hvert Forsøg; thi Hovedsagen er for mig,
 at der bliver gjort Noget.

Bajer: Det er visselig ikke meget be-
 hageligt at tage Ordet paa et Trin af For-
 handlingen, hvor Kjøbenhavns Befæstning
 er som en presfet Citron, der næsten ikke er
 til at trykke en eneste Smule Saft ud af.
 Den skal jeg heller ikke tale saa meget om;
 men jeg vil først kun gjøre en Bemærkning
 i Anledning af den sidste ærede Talers
 Foredrag, da han dvælede saa længe ved
 1807 og talte om, hvilken Binding det havde
 været for os, om Kjøbenhavn dengang havde
 været en stærk Fæstning. Jeg vil kun lige-
 overfor det ærede Medlem for Odense Amts
 2den Valgfreds (N. Andersen) sætte en mi-
 litær Autoritet, som ganske viist ligger lidt